

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

A „KELET” előfizetési díja:
időkre postán vagy helyben házhoz hordva
Égész évre 16 frt.
Félévre 8
Negyedévre 4
Egy óra helyben 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállás:

Főttér 4-ik szám havá a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ ÉRTÉKESB CZIKKEK DIJAZTATNAK.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetési díjak

Hatszor hasábozott girmond sor vagy annak tere 6 kr.
Belyegdi minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos Stabenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.), Haasenstein et Vogler (Wallfischgasse 10.) Bud. Access Publicitische Bureau Budapest. Haasenstein és Vogler hirdetés közv. irodája. Weisz Már hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest szervitátor 5. sz.

Nyitási czikkok
girmond sora után 35 kr. ártandó.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

A román sebesültek javára.

Krajovából, Bukarest és Románia más városaiból — mint biztos forrásból értesülünk — felhívások bocsáttattak ki, melyek a titok jellegével bírnak, és hazánkban több román nő meg lett keresve a végett, hogy itt comitákat alakítsanak és pénz- és tépességgyűjtéseket eszközöljenek a román hadsereg sebesültjei számára.

Positív tény az, a mit állítunk, s azt is tudjuk, hogy több román nő e felhívást határozottan visszautasította, de most már kezünkben is van egy felhívás, melyet Macellariu Judith elnöksége alatt alakult comité, az elnök, Hannia Mária alelnök, Popa Ágnes pénztárnok, Boju Kalliope és Kozma Mária titkárok, Badilla Johanna, Bechnitiu Anna, Cristea Eleuteria, Cuntianu Mária, Brote Sabina, Hodosiu Anna, Moga Anna, Mateiu Alessandrina, Pacurariu Ermina, Dunca Josefina, Popescu Elena és Racuciu Josefina bizottsági tagok irtak alá.

A felhívás természetesen a humanitásra appellál, a mit mi is készséggel alá írunk minden szenvedő ember érdekében, ha nem ismerünk ép itt a nemtelen indokokat, melyek által magukat arra vették, hogy saját és másnak veszedelmére fegyvert ragadjanak, és ha nem tudnók mindennekfelett, hogy a felszólított egy külföldi megkeresésére indultak meg.

Mi azt hisszük, hogy a román szépnem e tekintetben sokkal felvilágosodottabb, sem hogy elhadjuk, vagy feltegyük, miszerint a haza közvéleménye, akarata és politikája ellen tett ily nyilvános fellépést pártfogása alá venne.

Nem hisszük, hogy a román nők a hűlenségért és pártütésért jutalmat adjanak egy népnek; hogy hitszegő tényeit dicsőítve, önmagukat compromittálják.

Románia hűtlen, hitszegő, vezetői a népakarata ellenére a barát mellének gyilkot emeltek.

Megsemmisíték ez ország jövőjét, meg a nép javát, pusztulás fogja a hitszegő nyomorultak tényeit követni és dicsőíteni.

S mi itt, Magyarország területén, azok, a kik látjuk Románia és a muszka tényei al-

tal saját nyugalmunkat is veszélyeztetve; a kik látjuk azon czélok felé való törekvést, mely első sorban államiságunkat fenyegeti és veszélyeztet, mi itt a magyar korona területén, mint hűséges alattvalók e hitszegők munkáját nem helyesolhatjuk, nem pártolhatjuk, hanem kárhözhatnunk s a megvetés minden jeleivel kell kísérnünk.

Lesznek román sebesültek, a kik bizonyára segélyre szorulnak, de mi nem foghatunk azon sebek orvoslásához, melyek azért keletkeztek, hogy saját létünket veszélyeztessék; mi nem gyógyíthatunk, hogy feltámadjanak és ismét villogtassák kardjaikat létünk, hazánk és annak érdekei ellen.

Gyógyítson és segítsen az, a ki a muszka kancsukáért hevülni képes; a ki tud rab-szolga lánczot hordani lábain, a ki be nem látja e rabló hadjárat valódi czéljait.

— A francia miniszterválság Berlinben és Rómában valóságos zivatart keltett. A berlini hivatalos körök a „Pol. Corr.” szerint sokkal többet foglalkoznak ez eseménnyel mint a keleti kérdéssel. Mac-Mahon és az új kormány mindent elkövet ugyan, hogy a cabineteket megnyugtassa, de törekvéseik csak fokozzák a bizalmatlanságot. Egy magántávirat szerint 18-án este az új miniszterium a nagyhatalmak követeit szóval is igyekezett meggyőzni, hogy a válság tisztán a belügyekkel függ össze s a külpolitikára visszahatni nem fog. Mind e mellett bizonyosnak tekintik, hogy egyelőre Olaszországgal, de talán Németországgal is komoly bonyodalmak állanak küszöbön. A német lapok mindnyájan e nézeteknek adnak kifejezést. A belügyek terén az új kormány kérelmetlen erőszakkal akar fellépni s mindenek előtt a sajátját nyomja el. A senatus és a képviselőház köztársasági elemei már tiltakoztak a despotismus kormányja ellen. A képviselők egy távirati hír szerint a többiek közt ezeket mondják: „Mint képviselők távozunk, de mint bírák fogunk visszatérni.”

— Mac-Mahon az új kormányban is megmaradt Décazes külügyérhez egy levelet intézett, melyben kijelenti, hogy a kormányválság következtében semmi változás sem fog történni az ország külügyi politikájában.

A levél így hangzik: Páris, 1877. május 17. Kedves herceg! A körülmények nem engedték, hogy megtartsam a hatalomban az utóbbi kabinetet, melynek ön tagja volt. De azt akarom, hogy nyilvánvaló legyen, mikép fenn szándékozom tartani a külföldi hatalmakkal a barátságos és oly nyíltan s úgy szólva hivatalosan jelentetted ki e házasságot. Még éppen nem bizonyos semmi. Az cseppet sem nyugtalanított, hogy az atya nem akar megvárni leányától; hanem félek most, a nagyon természetes s meglehet egykor tulzott követeléseitől e leánynak, ki nem akarja, s talán nem fogja tudni elhagyni atyját. Mikor lekötötted szavadat, gondoltál legalább arra, hogy ha jóának látod, távozás esetében Franciaországban maradhasz?

Ezembe sem jutott e körülmény, s bevalítottam ezt anyámnak.

Sértette, s elszomorította megdondolatlanságom, szót sem szolt s mint rendesen, most is magamra voltam hagyatva. Mem merem szólni neki a fiatal Butler irántam mutatott hidegségéről; de szívemet ismét remegés fogta el, s e remegéssel párosult, az akadályokra lett szenvedély nyugtalansága, s emésztő heve.

IX.

Némi lelkifurdalásokat is kezdtem érezni, hogy igen nagy áldozatkészségemmel, hirbe hoztam Love-ot. Hasztalan mentem hozzá mindig kerülő uton, voltam bőkezű a házi cseléd-ég iránt, s mikor hazamentem, hasztalan kerültem ki a város utcáin menni keresztül: találkoztak velem ismerősök utközben, a cseléd-ek is beszéltek össze-vissza mindent, s mire az én családom felzudult, találkoztak jóakaró emberek, kik kötelességüknek ismerték, Butler urat figyelmeztetni az én, és saját tappintatlan eljárásunkra.

Addig is, míg a beteg anyyira veszélyen kívül lenne, hogy ily kényes és kellemetlen tárgyról beszélni lehessen vele, körülvették Louandre urat. Elutasított s még kilátásba helyezhető vetélytársaim, s különösen a vidék henye semmit

bizalmas viszonyokat, melyeket ön velök fenntartani tudott. Ezt semmi támadás sem szabad hogy érje, és semmi változásnak nem szabad történnie a külügyi politikában, melyet ön oly ügyesen és méltósággal képvisel. Hivatkozom tehát az ön házasására és kérem önt, hogy maradjon meg állásán, a melyre önt ezelőtt három évvel elhívtam mindaddig, a míg azt a közügy kára nélkül elnem hagyhatja. Fogadja, kedves herceg, őszinte ragaszkodásom kifejezését.

A köztársaság elnöke: Mac-Mahon tábornagy Magentui herceg.

— Az összes főpapi jószágok fekvőségeiről, úgy mint fundus instructuról részletes kimutatásokat kéri be az illető javadalmak kormányzótól légközelebb a kultuszminister. A kormányt ez intézkedésre a boldogult Ranolder veszméri püspök után maradt, kuszált állapotok és a vázai püspökségnek országsszerte ismert kuszált gazdasági állapotai indították, melyek fölötté indokolják, hogy a kormány ellenőrzői jogával szigorubbán éljen a főpapi javak haszonélvezőivel szemben.

A háboru.

Suvaloff gróf, a londoni orosz követnek Berlinben és Lauenburgban tartózkodása alkalmából a „Pol. Corr.” egy levelet közöl a német fővárosból. Elmondatik itt az, hogy Suvaloff utjának ezélya egyseget hozni létre Oroszország és Anglia között, „a mi épen nem lehetetlenség.” — Ásias oly nagy — úgy mond — hogy ott bizony kényelmesen eltér mind a két hatalom. A mi pedig Európát illeti, az angol királyné és kormányja kijelentette, hogy Anglia érdekei csak Konstantinápolyban és a Suez-csatornánál vannak fenyegetve. Ezeket pedig Oroszország bántani nem fogja. Ezután így folytatja a berlini levelező:

„Égész sora merül fel a kérdéseknek, melyek a békekötés, illetőleg a dolgok új rendjének keletén a nemzetközi megállapodás alkalmából megoldásra fognak jutni, a mikor is a keleti ügyekben érdekel minden hatalom hivatva lesz a saját érdekeit érvényre juttatni, egészen eltekintve azon rendszáblályoktól, melyeket eddig időközben egyik-másik hatalom azon érdekek biztosítására fogatosítani fogott. Ezen rendszáblályok nem fognak Oroszország ellen irányzott ellenséges jelleggel bírní, hanem a gyakorlatban meg fognak feladni a mult év őszén hitába javasolt párhuzamos occupatiónak. Ezzel jelezve volnának a dolgok új rendjének alapjai, azon különbséggel, hogy Oroszország Európában nem akar hódítást, hanem Bulgáriából ki fog vonulni akkor, ha az ottani lakos-

tervői, kik pletykálnak azért, hogy szót szaporítsanak, s kiknek fő mulatságuk másokról roszt beszélni, kérdésekkel ostromolták a szegény jegyzőt, s a legaljasabb dolgokat beszélték el neki titokban.

Az engedékenyebb szívűek annyit megadtak ugyan, hogy nem igyekeztem a szegény gyermeket atyja halálós ágya mellett elcsábítani, midőn az küzd élet és halállal; de, tetteik hozzá mosolygva, épen nem voltam tulzerény és tartózkodó, sem pedig kétségben a felől, hogy megérdemi a fáradságot, a beteg ápolójául tolni fel magam, s így a helyzet urává lennem, az az tisztességes uton biztosítani magamnak a szép hozomány elnyerését. Louandre ur, ki be volt avatva a Butler ur ügyeibe, nem kiabálhatta ki az egész világnak, azt, mit nekem bizalmasan elmondott volt, a gyermekek jövőjét illetőleg. Love-ot mindeki gazdag örökösönek tartotta, s engem pedig szivtelen, önző nagyragvónak.

E szerint mind az, mitől legelőbb is félttem, s előéreztem, ellenem fordult, s kíméletlenül sújtolt. Igaz, hogy most lelkeim telve volt szerelemmel, mely erőt adott legyőzni az álszemérmet, s megvetéssel túrni az irigységet és roszakaratú czélzásokat; de ha a szerelem nem viszonzottatnék akkor magamra kellene maradnom fájdalommal, és túrni a megaláztatás súlylát, nem reményelve semmi kárpótlást a kiállott szenvedéseimért!

Ily kellemetlen világításban tűntek fel előttem a dolgok, midőn két nappal Bellevue-ből való távozásom után lázas türelmetlenséggel tértem oda vissza.

A szalonba lépve, Louandre urat találtam ott egyedül, ki várta, hogy lovát felnyergeljek, és indulhasson.

ság létképessége egyik vagy másik módon, de mindenesetre állandólag biztosítva leendő.”

Borzasztó vérengzésekről

tudósít a „Daily Telegraph” batumi levelezője, melyeket az oroszok Kis-Ázsiában elkövettek „Csurukcsu környékén az orosz csapatok kifosztották és fölgyújtották az összes falvakat, nőket, öreg embereket, gyermekeket lemészároltak — valósággal ismételve itt lengyelországi üzemleiket. Mióta is szól az a humanus muszka nóta olyan hatalmasan a barbár török ellen? Mióta a „Daily News” fölfedezte nekik a muszka szitogatást és a lázadó vérengzéseit által provokált bulgáriai vérengzéseket. Kifutó alkalom volt az arra, hogy egész Európa s legelőbb az atrocitv-meetingekkel megolgozott Anglia elvesztse a fejét. Tessék csak most újabb atrocitv-meetingeket tartani, ha az előbbieket csakugyan a humanitás sugalta!

A törökországi keresztények.

A Törökországban élő keresztények daczára a török kamarán nyilvánult lelkesedésnek, nem igen nagy kedvet mutatnak, mint Konstantinápolyból a „Pol. Corr.”-nak írják, a török kormány szolgáltatába állani. Azon önkényes csapatok, melyekről a török lapok beszélnek, csak a papíron léteznek. Május 11-dikéig mindössze 60—70 görög, örmény és zsidó önkényes jelentkezett a toborzó irodákban. Igaz ugyan, hogy Demosthenes efendi, ki a szerb-török háboru alkalmával is szervezett egy kis török önkényes csapatot, most is nagyon buzdítkodik egy új önkényes görög legio alakításán, de fáradozásait kevés siker koronázza. Eddig alig 40—50 görög jelentkezett. A csapatszállítás Konstantinápolyból különben megszünt, mert az összes török haderő már a két csatatérben van, vagy utban van oda.

Lengyelország insurrectiója.

Az Augsb. „Allg. Ztg.” egy konstantinápolyi levele szerint egy belga fegyvergyár 80.000 darab régió szerkezetű löfegyvert ajánlott föl a török hadügyminiszternek s ez az ajánlatot elfogadta. A fegyvereket nem szállították Konstantinápolyba, hanem — Lengyelországba, hol a felkelők közt fogják szétosztani, mert Lengyelország insurrectióját Konstantinápolyban bizonyosnak tartják.

Ugyan e levél szerint három új pánczélos hajó készült el Londonban a themsei hajógyárakban és pedig a „Hamidio” nevű fregatte és két korvet, melyek megérkezését mindennap várják, hogy fölszerelve a hadi operációknál azonnal alkalmazhassák.

Van e levélnek még egy részlete, mely minket magyarokat is érdekel. S ez az önkényes adakozások folyama. A miniszterek, az ulemák és a palota sok gazdagabb személyisége parádés hűlovaikat és fogataikat a hadügyminiszter rendelkezésére bocsátották hadi czélokra, s kárpótlásul ama 600 lóért, melyet Törökország számára

Ön kissé elbamarkodta a dolgot, szolt a derék jegyző, rosz kedvűen.

A beteg vissza van adva az életnek, s ebben az ön ápolásának is bizonynyal nagy része van, leánya is ezt mondja és áldja önt jószágáért. De az ostoba világ, mindhármukat, igen hibáztatja s legfőbbként azok, kik irigylük szerencsésjét. Ez nem nagy baj, ha czélhoz jut; de mentől előbb és határozottan kell czélhoz jutnia. Rokonai már is azt beszélük, hogy a dolog bevégett tény, és hogy ön nyíltan beszélj az. Én tehát azon meggyőződésben jöttem ide, hogy Butler ur nekem is tudomra fogja adni most; csalódtam! a legnagyobb szeretettel s elismeréssel szolt önről, a nélkül, hogy egy szóval is említett tenne a házasságról, és ez engem igen meglep. A beteg még annyira elgyengült, hogy nem akartam kérdezősködni tőle; hanem reményilem, hogy ön birta bele egyezését, mielőtt három éjót virasztott volna mellette?

— Birtam jóváhagyását, hisz mondtam is önnek.

— Ugy van, de azt nem mondta, hogy leánya is beleegyezett? Megtörtént e az is?

Ujból kénytelen voltam érezni mennyire kíméletlen s kegyetlen dolgok, a házassági előzmények s alkudozások. Tehát, hogy igazolhassam szerelmemet, el kelle árulnom a Love érzelmeit is, elbeszéltem minő körülmények közt kaptam az első csókot, egy harmadik személy itéletének meggyőződésének tenni ki azt, szóval kíméletlen kezekkel tépni szét, szép reményeim első virágát!

S e mellett egyszerre, titkos ijedség vett erőt rajtam. Valjon valóban szerelmi csók volt-e az, a mit kaptam. És ha az csak őszinte hála nyilvánulás gyermeki szeretetből szülemlett test-

Schwimmer szállító vásárolt Temesvárott ágyuk elébe, de melyek elhozatalát a magyar és osztrák kormány mult év november 21-ki kiküldetli tilalma megakadályozta.

Az orosz hadtestek összpontosítása.

Kalaras és Izlas közt az orosz hadtesteket nagy gyorsasággal összpontosítják. Az ott levő sereg számát 60,000 emberre becsülik. Folyton újabb csapatok érkeznek oda.

Nikolaj nagyherceg sürgönye.

Nikolaj nagyherceg ena sürgönyt küldötte Plojestiből folyó hó 14-én Pétervárra: „Ma reggel érkeztem Plojestibe jó egészséggben s megérkezésemkor szívélyes fogadtatásban részesültem a községi hatóság, a papság és a nép részéről, mely hangos éljenzésekkel fogadott. Kenyérrel és sóval kínáltak meg. Szállásom elé bolgárokból álló díszőrséget állítottak. — Két óraker Károly fejedelem jött üdvözlétemre. A pályaudvaron fogadtam egy díszőrséggel. Két órai időzés után a fejedelem visszatért Bukarestbe, hová holnap én is megyek a látogatást viszonzandó s este visszatérek Plojestibe. — Hadosztályainknak még nem volt találkozásuk a törökökkel. A román csapatoknak azonban már volt több jelentéktelen összeütközésük Viddin és Oltencia irányában. Az időjárás meleg, napos. Csapataink egészségi állapota teljesen kielégítő. Erdemrendekkel díszítettem fel a tisztákat, a kik a török monitor légberepítésénél kitüntették magokat.

Az abkházok.

Az abcházok, kiknek területén a törökök kikötöttek, s kik a Kaukaszuban kitűntek a lázadás lobogóját, mintegy negyed millió lélekszámra tehető s legnagyobb részük mohamedán. A tartomány területé mintegy 3000 négyyszög verstnyi. Nemzeti fejedelmek családja a Szafar bej állni 1821-ben vette föl a kereszttyén vallást s a Sirvasidze nevet, s utódai mint hercegek, most is élnek Oroszországban. Az orosz által is megerősített Szafar bej, vagyis Sirvasidze Mihály ellen fivére Aszlán bej lázadást támasztott 1824-ben, melyet az oroszok Goresakoff tábornok által elnyomattak s Abchaziát bekebelezték. Az oroszok most Suchum katonai kerületneknevezik s tengerparti várait erősségekké alakították, melyeknek egyik legnevezetesebbike a törökök által bevett Suchum-Kale.

Szuchum-Kale

az orosz tengerparti erőd, melyet a törökök legközelebb tengeről és szárazról ostromolva bevétték, s melynek a helyőrségét leölték, a hajdan híres Dioskurias területén fekszik. — Spencerangol utazó írja róla: „Nagy terjedelmű romok mutatják még a helyet, a hol egykor háromszáz nemzet kereskedett áruival.” Most a város néhány nyomorult kunyhóból áll görög, örmény és mohamedán lakosokkal. A parti erőd, melynek tulajdonképi neve a „P. Lloyd” szerint Dszokuff, —

véri lelkesülés lett volna? Ő maga sem ígért nem bizonyított ennél többet! Tehát el kellene árulnom, egy tiszta lélek szent bizalmát, s mint bohó hivalkodó, vagy gyáva, dicsekednem szerelmével s koczkáztatnom becsületét annak, kit akár-mint testvér akár mint jegyes, kötelességem volt oltalmazni?

Lesütöttem fejemet, s nem feleltem semmit.

— Az ördögben is! szoltal meg ujból Louandre ur, úgyne nem heladt annyira mint gondoltam, és nagyon félek kedves frög, hogy jó szíve hajlamát követve valami bolondságot követett el,

— Van valami oka ezt hinni, mit most mondtott? Nyilatkozzék.

— Előző nyilatkozatom az által elmondván önnek, hogy az atya nem nyilatkozott. És aztán van még egy másik körülmény is. egy kellemtelen, nyomorúságos körülmény, ha úgy akarja, hogy kimondjam. Imé, folytatá — a kort ösvényére mutatva, hol a kis Hope, hátra tett kezekkel, lecsúszgostott fölvel járkált; nézve ama gyermek, bus, vagy gondolkozó arczát! Csak az előbb volt itt ben, mosolygva, s vígan beszélgetve velem, mint bármely más korabeli egyén. Egyszerre kitekintett az ablakon, a kapu felé s látta őnt jönni. Hirtelen felkapta fővegét, s búszke és haragos arczeal mondá: — „Bocsánat, oly látogató érkezik, kihez semmi közöm:” S a nélkül, hogy bélyebb magyarázatot adna sietve távozt, hogy önnel ne találkozzék; de mentől tovább gondolkodom e szavak értelme felől annál közelebbtelenebbnek tűnnek fel azok, önére nézve, s önére bízom annak magyarázatát.

(Folyt. köv.)

A „KELET” TÁRCZÁJA.

LA ROCHE GRÖF

Regény.

IRTA:

SAND GEORGE.

Első rész.

VIII.

(Folytatás).

Rangja kisebb ugyan enyémmél, de neve mocskotalan, jó híre kifogástalan; sőt mint első rangu tudós a legnagyobb tiszteletben áll a művelt világ előtt.

Ez ellen nem volt mit szólni, ámbár hogy az elégtéttség nem látszott általánosnak. Nagynémim úgy találta, hogy a vagon meglehetősen volna, de a születés nem eléggé előkelő. Egy nagybátyám pedig, egy öreg abbé, ki tán még főváenyebb volt, mint e milyen szegény, azt sugta fülembre, hogy nincs elég vagyon, oly csekély rang mellett.

E nap egészen lehangolt.

Alig vártam, hogy anyámmal magamra maradjak. Mikor elmondtam neki, Butler ur betegségének részleteit s Love-val történt, rövid és gyors találkozásomat, s beszélgetésünket, még jobban elszomorodtam, mert ő telyességgel nem oszlá bizalmam s megnyugvásomat.

Nagyon sajnálom, — úgy mond — hogy

a „N. Fr. Pr.“ szerint Nowosizskaja, néhány év előtt a legjobb karba helyeztetett s nehéz ágyukkal látott el.

Helyrajzi viszonyairól följegyzik, hogy ut a váról nem vezet az ország belsejébe, s másfél mértföldre észak felé már ott van Analopi és Bambori, délfelé pedig Dranda és Hosi erőd, mely az utat elrekeszt. Ezeket tehát a törököknek vagy be kell venni, vagy megkerülni, hogy tovább ope-rálhassanak.

Különb a vidék tele van miazmákkal s alkalmasint azért fordítottak az itteni vródkre kevés figyelmet a törökök. Szuchum-Kale kikötője, ámbár jelentékenyebb a szomszédos kikötőknél, még is csak egy kis öböl alkalmatlan fenéknél, nem biztos parttal. A vidék a Kaukasz legvadabb tájai közé tartozik, a lakosok körülhatatlan ellenségei az oroszoknak, mert a szomszédos hegy-lakók a krimi tatár khánok és a bukáni szultánok ivadéksai.

Abchazának e legkedvezőbb pontján fekvő hely áll egy bástyákkal ellátott négyosztagu erődök, egy nagy lakanyából, az „uj út“ nevű erődítményből, mely a kikötő bejáratát védi, vámházból és a magán házakból. Orosz neve még nem jutott elfogadtatásra, se a Dzsokuf, mely felleg-várat, se a Nowosizskaja, mely „ujjonnan meghódított“ jelent. A vár tágas völgyben emelkedik, melyet északról a völgyfákkal és vadgyümölcsfák borított Kaukasz határol. A tengerpart mentében tömördek a mocsár, posvány, melyek között a babérfa nagy mennyiségben tenyészik.

Az égal itt igen kedvezőtlen. Nyáron a hő-ség 38 fokra is fölhat, míg télen nyolcra száll le a zérus alatt. Kivált idegenekre nézve egész veszedelem ez az égalj.

Suchum-Kale bázárja 1817. óta a leglátoga-tottabb egyike Abchaziában; a hegy-lakók legin-kább a fegyverek kivásolására szükséges nyers vasat vásárolják itt.

1854-ben ápril 19-én Suchum-Kaléból a 3—4000-re menő helyőrség kivonult, mintegy 30 be-szögezett ágyut hagyva hátra. 1855-ben Kars szor-gatgatása idején erre felé történt török részről egy oldalvonulás. Omer pasa 30,000 emberével Suchum-Kalénál kötött ki, Igurnál megverte az oroszokat, de hogy Kars fölmentse, aszal már el-készt volt.

Suchum-Kalénak most két irányban is hasznát vehetik a törökök. Ez lehet a kaukaszai népek fölfegyverzése a rakodó hely s egyuttal bázisul szolgálhat az esetleg Kutais és Tiflisz ellen intő-zendő támadásnak.

Táviratok.

Konstantinápoly, május 20. Suchum-Kaleba pénteken reggel egy 9 hajóból álló bajó-raj vitorlázott 10,000 ember, 5 áteg és 50,000 fegyverrel. Számos cserkesz hajózatott be Konstantinápolyban. — Fazil pasa átvevő a kaukasz expedíció parancsnokságát. A seik-ul-izlam Oroszország ellen szent háborút hirdet. — A sul-tán egy rendelethe megparancsolja a nem törökök-nek is a háboruban részt venni.

Bécs, május 21. A Corr. Bureau mint bi-zonyost hozza a hírt, hogy a romániai kormány tegnap kiküldte függetlenségét, s a törökök meg-üzené a háborút. A kis Oláhországban concentrált hadsereg szerepe, egyelőre teljesen defensív.

Tiflis, május 20. Ardaban erőben 82 ágyu, köztük igen sok Krupp-féle és 2 darab 8 hüvelyes, zsákmányul esett. Ardahan városban és az egész szandzsakban, orosz hivatalok állítottak. A fellázadt cserkeszek ellen, orosz csapatok kül-dettek.

London, május 20. A Reuter ügynökség f. hó 19-ről Erzerumból jelenti: Kars mellett minden csendes és nyugodt. A törökök védelmi állásba helyezték magukat. Az orosz balszárny Ipek (?) mellett áll. A persiába vezető karaván ut, teljesen szabad.

Galaczi levél.

Galacz, 1877. május 15.

(Saját levelezőnk től.)

Tekintetes szerkesztő ur!

Baljoslatu csend állott be körülöttünk; s négy nap óta még ágyuszt sem hallottunk.

A törökök mind eltűntek mintha csak a föld nyelte volna el őket, s a monitorok is egytől-egyig visszavonultak — Tulcsa és Mátscin felé. — S mindez csak azt engedti gyanitnunk, hogy ma-holnap — meleg, nagyon meleg nap-jaink lesznek! . . .

Hogy a tulso táborban mi történik: azt mi még önkönl is kevésbé tudhatjuk, dacára annak, hogy a „titkos rendőrség“ naponta fogdos be, még pedig falca számára állítólagos „török kémeket“ kiknek együgyű vallomásaiból még maguk az orosz tábornok urak sem bírnak kiokoskodni.

Aprópos—kémek! Néhány nap előtt 18 vagy 20 gyanus egyént fogdosott össze Galaczon, természetesen az orosz rendőrség, kiket a vonattal innét azzonnal el is szállítottak. E szerencsétlenek-ke, mint a hogy egy vasuti vonat vezető állítja, nagyon is „kurtán s furcsán“ bántak el Románia jelenlegi urai; a mennyiben mindjárt az első ál-

lomásnál vagy is a barbosi táborban mind-annyian főbelövétek! . . .

A f. hó 11-én torpedók által légberöpített török hadi hajó személyzete egy megmenekült matróz állítása szerint, összesen 200-ra rugott; kik, említett matróz kivételével, mindannyian oda vesztekel! . . .

E szerencsétlen teste is csufol össze van rongálva, s ha életben marad is, mihez igen ke-vés remény van, szolgálatokat bajosan fog többé tehetni. Jelenleg a brailai polgári kórházban van ápolás alatt.

Azt is beszélük továbbá, hogy midőn kér-déses hajó lége repült, a brailaiak, e feletti ha-tártalan örömlöknek, még éktelen ujjongásokban is adtak kifejezést. Ha ez csakugyan megtörtént, akkor valóban nem lenne nagy kár, ha a törökök alkalmilag, még néhány bombával köszönnek meg a brailaiaknak ily módon nyilvántot rokon-szenvűnek.

Mióta az oroszok Galaczt megszállották, azóta pénzforgalmunk is kissé élénkebb; de a haszon csakis a vendéglősök, pékek és mészárosok zsebeiben marad. A tisztek — kivétel nélküli — jól szeretnek élni, s igen is bőven költenek, az árakat tekintetbe sem véve; s gyakran meg-történik az is, hogy egy-egy orosz tiszt, ebéd-jeért vagy vacsorájáért 20—25 frankot is fizet, szép ujdont új papír ruhelekben.

De nem így áll a dolog a legénységnél; mert míg a tisztek mint látszik, meglehetősen állnak pénzdolgában, s pazarul költenek, addig a legénység unalmában-e, vagy pénzsűke miatt, azt biztosan nem tudhatjuk, a koldulást va-lóságos iparágként gyakorolja; mely az uri há-zaknál és üzletekben meg-megjelenve, eleintén szé-pen mondhatni alázatosan kéreget; ha azonban akad esetleg oly egyén, ki őket házából egyszé-rden kiutasítja, akkor aztán lehet alkalma az il-leteknek oly körülmöfont kozások káromkodást hal-lani, hogy bizonyára még a haja szála is égnek meredezik tőle!

Igy történt ez legközelebb egy itteni pus-kaműves nevével is, ki annyira megszeppent sze-gény az udvariatlan kéregetőtől, hogy ijádtében, csak hogy mielőbb megmenekülhessen tőle, egy 2 frankossal iparkodék a „höst“ kiengesztelni.

S z o m o r ó d y.

Ozmán pasa főhadiszállása.

Ezen czim alatt a „Daily Telegraph“ kato-nai tudósítója a következőket írja Viddinből:

Két barátommal, kikkel Romániában talál-koztam, Szerbián keresztül, via Kladova és Nye-gotin, s a Timok Bregova vizeken át, jobbadán gyalog nagy nehézségekkel elértem. Dilibert effendi értesített bennünket, hogy Ozmán pasa szívesen lát főhadiszállásán. Én egy 50,000 főnyi had-test parancsnokának főhadiszállását, az ellenség szomszédságában, mindig olyannak képzeltem, a hol mindennemű tábori egyenruhák, sürgés-forgás látható. Viddinbe semmi ilyest nem találtam. Egy elhagyott udvaron, a hol egy pár zaptich és gyalogos pipázgatott, fölmentünk a tábornokhoz. Egy szolga félrevont egy ponyvát, mely ajtógya-mant szolgált, s beléptünk.

Ozmán pasa, szürke európai ruhában kereszt-be tett lábbal egy hosszú pamlogon ült. A szoba falai fehér meszelésűek, minden díszítés híján, mindössze egy „kis asztallal, tinta és dohántartó számá-ra. Az ablakok a Dunára és Kalafatra néz-nek, s üveg nélkül látni lehetett, hogy az oláhok mint dolgoznak az útegekben és földműveken. A szoba másik oldalán 2—3 tiszt ült a fal mellé sorba rakott székeken.

Ozmán pasa, alacsony, de erős testalkatu mintegy ötven éves ember, inkább falusi nemes-nek, mint hadvezérnek tetszik. Háborus dolgokról beszélt velünk, különösen az angol flottáról. Mint majdnem minden török tiszt ó sem tud más nyel-vet a töröknél, s így hosszas társalgásunkat Dilibert effendi tolmácsolta. Bátorkodtam arra célozni hogy különönsnek találom, hogy Ozmán pasa nem kel át a Dunán a foglalja el Kalafátot, de ő azt mondta, hogy a törökök inkább védelmi, mint tá-madó háborut viselnek. Reményli — ugymond — hogy eltávozásunk előtt még látunk valamit a török sereg részéről, — a minék én nem nagy fon-tosságot tulajdonítottam. De két óra múlva meg-dördült az első lövés.

Az első lövést a törökök tették, s a románok gyorsan feleltek rá. Mintegy száz bomba esett mindkét részről. A Viddinben esett kár csekély volt, de Kalafatban több ház elpusztult. Az ágyu-zás megmegszakasztva estélig tartott. Ekkor ab-bahagyták a szakadó eső miatt, mely egész éjjel tartott. Viddinben 9000 ember van, s körül á tá-borokban 37,000. Szőfábul, naponta 20 zászlóál-jával, 30,000 ember érkezik.

A hadsereg jó egészségben van, bár az eső-zés a környéket teljesen víz alá borította. A Bal-kán magaslatait újra hó fedi. A legénység test-alakra és izmosságra nézve gyönyörű, jól van fegyverezve főleg Martiny-Peabody puszákkal, s jól ruházva. A török katona meghízott, a hol más állambeli éhenhalna. Az ezer meg ezer török katona közt, kiket a városban és a táborban láttam, sohasem láttam s nem is hallottam egyet-len példáját sem az ittasságnak vagy engedetlen-ségnek. Vallása csak a vízivást engedi meg neki,

s azt tanítja, hogy ha a csatában elesik, azonnal a más világ boldogságának jut élvezetbe. 11 ha-vi zsoldhátrálása mellett is nem morog. Dohány és kávé az egyetlen stimuláns. Az előbbi meg-kapja, a másikat reméli, mikor zsoldját fölezá-mítják. Mindezek mellett türelmes, komoly, harc-zsónjas, és vallásos.

A Dobrudzsa.

Európai Törökország e kis kopár földterü-lete valószínűleg fontos szerepet fog játszani a mostani háboruban, miként hogy nem kevésbé fontos események színhelye volt a korábbi orosz-török háborúk alatt is. A Dobrudzsa tudvalevőleg Bolgárország északi keleti csücskét képezi a Duna, Csernavoda, küsztenzsei vasut és a Fekete tenger közt. Legészakibb részét a Dunának több mint 70 négyzetmérföldnyi torkolatvidéke foglalja el. Hajdan e földdarab Moesia Inferior nevű római provinciához tartozott s főhelye Tomi (a későbbi Constantia és mai Küsztenzse volt. Itt élt száműzetésben Ovidius római költő; itt a géták vad népe közt, elég alkalma és ideje volt az ember sorsának változandósága fölött elmélkedni: ez innen küldözgeté Romába megindított elégiáit és panaszkodó epistoláit; e sivatag vidéken halt el Krisztus születése után a tizenhetedik évben és siralmát még ma is mutogatják Küsztenz-sében.

A Dobrudzsa jóval terjedelmesebb déli része kopár, terméketlen és vízszegény sivatagföld; so-vány füvek és dudvák borítják a terjedelmes la-pályokat, melyeken alig látható itt-ott egy-egy nyomorék fa. Nyáron tikkasztó hőség teszi a szó teljes értelmében kiálthatatlanná az ott maradtat, míg télen át iszonyu hóviharok söpörnek végéig a pusztaságon, jéggő dermesztve mindent, a mi utjokba vetődik. Tavasszal és ősszel oly ha-talmas esőzések vannak ott, melyekről nekünk nyugatiaknak fogalmunk sem lehet, hanem azért a rideg talajt még e sok eső sem képes megter-mékenyíteni, mert sajátságos természeti alkatánál fogva rögtön magába nyel minden, bármily sok nedvességet. Nem csoda tehát, ha a pusztaság úgy szolva teljesen lakatlan. Csupán juh- és kecske-nyájak tengődhetnek rajta és ezeknek pásztoraai az egyedüli emberek, kikkel az utazó e vidéken ta-lálkozik. Vad és zordon alakok ezek a pásztorki! Fejüknél éktelenül nagy fekete báránybőrucsma, testük szurtos és piszkos báránybőrundába bur-kolva, melyet forró napokon szóróval kifelé, hideg vagy szeles időben szóróval befelé fordítva visel-nek, ily módon adván igazat ok is a mi juhá-szaink ama jól ismert mondanának, hogy: Ki-fordítom, befordítom, mégis bunda a bun-dá! Bozontos fekete hajzatuk rendetlenül omlik le széles vállakra összekuszált fonadékokban, széles tűszőjük késekkel és baltákkal — néha piszto-lyokkal is — van tele rakva, s úgy ballagnak legelésző nyájai után szerföltött egykedvűen, vagy hosszú botjukra támaszkodva bámulnak közönyő-sen a távol messzeségbe, vagy végre hanyatt fe-küsznek a fűbe és horkolnak kegyetlenül, mitsém törőve az égető déli nap hevével, sőt ilyenkor a nyájjal sem, melyet a hü juhászok utak lelkiismeretesebben őriznek, mint gazdáik.

E kopár és egyhangu sivatag mellett vá-lóságos édeni oázis képezt a keskeny földszalag, mely a Dobrudzsa déli határához közel a Cserna-voda-küsztenzsei vasut vonalt szegélyezi. A vég-telennek látszó sivatag itt véget ér s lassanként regényes és erdőborította hegyvidékké magasul. Két-háromszáz méternyi, néhol még enél is na-gyobb magasságban vonulnak itt a párhuzamos hegyláncok nyugattól kelet felé s csücsaik leg-magassabb pontjait a legpompásabb esz- és hárs-fakkal vannak benőve, melyek között szil, kőris- és más fajta fák kellemesen zavarják meg az ő-srengeteg egyöntettségét. Itt-ott hegyes és kopasz sziklacsucok emelik föl rideg homlokukat. A hegy-láncok közt szép völgyek láthatók, melyek in-kább hosszúak, mint szélesek s tiszta vízű patakok és kellemes források csörtetnek rajtuk keresztül-kasul. Ez erdővidék legnagyobb részét fejsze még nem érintette: válságos ösödő az.

Statistikai adatok bizonyítják, hogy a Dob-rudzsa európai Törökországnak az a része, mely-ben a tulajdonképeni törökök aránylag legnagyobb számmal vannak képviselve; e körülmény azonban korántsem szolgál akadályul arra nézve, hogy a legkülönbözőbb nemzetiségekből származó jövevő-nyek is meg ne telepedhettek volna ez érdekes kis földarabon, mely éppen az említett öknél fogva méltán tekinthető válságos ethnographiai minta-területnek, még pedig nem csupán a városokat és nagyobb helyiséget, hanem a falvakat illetőleg is. Azonban e népek mindaddig békésen és barátság-gal megfértek egymás mellett, míg a mészák ö-nöz céljaik elmozdítása végett egymásra nem uszították őket.

A Dobrudzsa fővárosa jelenleg Tulcsa, mint-egy 30,000 lakóval. Szinkörzerülve van építve a Duna partján, számos csillogó minaret és torony díszíti s vidáman kerepelt szelmalmokból válsá-gos erdő veszi körül, mely a városnak, kivált a Duna felől nézve, barátságos színezetet kölcsönöz, de belsejében éppen oly szemetes és ronda, mint a többi keleti városok. Itt székel a kormányzó és az Al-Duna főfelügyelője, továbbá több konzul és más főbb hivatalnok, miáltal e pár évtized előtt

még jelentéktelen kis fészkek, főleg az európai Du-na-bizottság megalakulása óta, melynek raktárai és hivatalai szintén itt vannak, örvendes fölvirágzásnak indult. Kivált a kikötő nyujt élnék, mozgalmas látványt; a kereskedő-hajók indulása és megérkezése, a szállítmányok föl- és lerakása és a föl s alá hullámzó néptömeg, a legkülönbö-zőbb szabású festői nemzeti öltözetekben — min-dez oly eleven képet alkot, melyen még a nyu-goti élethez szokott európai szem is örömet pi-hen meg. Tulcsa lakosságának főalkatelemeit törökök, bolgárok és oroszok képezik, ez utóbbiak főleg a lipovánok felekezetéből; pár német család is él ott. Különbben, hió nincsenek németek?

Pár órányira Tulcsától keletfelé a dobrud-zsai hegyeknek végső kopár kiágazásai, az ugnye-vezett Beshrepe, azaz öt halom láthatók. A leg-kisebb halmon egy genuai erőd romjai láthatók, melyet hihetőleg a dunai bejárás védelmére építettek. A Beshrepe lábainál alapított Mah-mudia város sehogysem tud életrevalóságra ver-gődni.

A Dubrudzsa többi városai, Tulcsán kívül, nagyon jelentéktelenek. Babadag h, a Razim-tó mellett, nem egyéb piszkos rom-halmaznál.

Északon a nagyszerű Duna-delta csatlakozik a Dobrudzsa-hoz. A Duna először pár mértfölddel Tulcsa fölött ágazik szét. Közvetlenül a torkolat mellett fekszik a mintegy 2000 lakost számláló Bulina városka, mely arról nevezetes, hogy ne-hány évtizedekkel ezelőtt a világ minden részéből oda özlönlött gonosz csavargóknak volt gyűlhelye, s az élet- és vagyonbiztonság oly gyarló láb-on állt e városban, hogy a török prefect utóljára kénytelen volt parancsot kiadni, a legszigorubb büntetés alatt megtiltván, hogy „legalább min-dennap ne gyilkoljanak.“ E városka egészen fagerendákra, sások és mocsárok közé van be-építve.

A Delta maga, mint könnyen gondolható, házmagasságú sásoknak és nádadnak sűrű, csak-nem áthatolhatatlan erdőszéggel van borítva, úgy hogy csak itt-ott egy-egy magasabb kiemelkedé-sen látható egy-egy nyomorult orosz falu, mely körül kukurica-földek terülnek el. Ide aztán van is vágya holmi utforma a sűrű nádason keresztül, melyben azonban csupán huzamosb szárazság ide-jén lehet járni. A Delta népességét milliókra me-nő pelikánok, vadludak, réczék s más vízi és mo-csárlakó szárnyasok képezik; ámdé nincsen hiány farkasokban sem, a melyek szigorú teleken, főleg nagyobb havazások idején, az éhségtől üzetve, gyakran ellátogatnak a közelebb fekvő helységek-be s még az emberekre nézve is veszélyesek. Té-len át különböző helyeken folygyújtják a nádat, úgy hogy Tulcsa magaslatán állva, egy óriási hadsereg tábornagyához vagy égő falvakhoz ha-sonló a nagyszerű látvány, s kivált este valóban páratlanul impozáns.

„Ellenőr“.

A mi még megmenthet minket!

(Felolvasás a háziiparról. Tartotta J. Péterffy József Ko-lozsvárt a Vigadó nagytermében 1877. május 22.)

A háziipar egy lelkes, hivatott s valóban buzgó apostola jelent meg tegnap a kolozsvári Vi-gadó nagytermében azelőtt az épen nem nagyszá-mu közönség előtt, mely a „Háziiparról“ szóló felolvasásának meghallgatására megjelent; egy férfiú, kinek minden szavából a meggyőződés me-lege és igazsága sugárzott ki, azé a meggyőződés, mely az élet tapasztalataira, a tények és ada-tok megcáfolhatatlan igazságára és hosszú, elő-szeretettel folytatott tanulmányozásokra bazi-rozza megdöntenetlen következtetéseit.

E férfiú Jágócsi Péterffy József miniszteri biztos ur volt, ki a miniszterium megbízásából fölkeresett minket is, hogy lelkes szavaival és az általa már kivitt sikerek meggyőző példájával egy oly mozgalmat keltsen életre, egy olyan irány-nal öbrészze föl az erdélyi részek társadalmi szunyado erőit, mely irányról valóban elmondhat-juk, hogy nemzeti jövőnknek egyik legfőbb, leg-erősebb biztosítékát képezi: az u. n. háziipar.

Sajnáljuk, hogy a remek beszédet nem va-gyunk képesek itt teljesen reprodukálni, — mi-után Péterffy ur értekezését nem foglalta írásba, hanem csak ugyszólva rögtönözve adta elő, s így kézirat fölött nem rendelkezhetünk; de megki-sértjük azokat, kikkel az értekező a halgalóság figyelmét a szó való értelmében 1½ óráig lebi-lincselte, úgy a hogy emlékünken megtartattuk: vázlatosan visszaadni.

Péterffy ur azon kezdette, hogy arra, mi-szerint itt Kolozsvárt megjelenve a háziiparról felolvasást tartson s az által ez ügy érdekében itt is megtegye a kezdeményező lépést: az alka-lomszerű impulst a Kolozsvár megyei közigaz-gatási bizottság részéről egy B.-Hunyadon felál-lítandó tanműhely érdekében a kormányhoz inté-zett fölterjesztés adta.

E fölterjesztés következtében küldte ki őt (értekezőt) a miniszterium.

A miniszterium már ez előtt két évvel ke-zeibe ragadta a háziiparnak hazánknak valóban egyik életkérdését képező ügyet; de csak vezető és támogató szerepre szorítkozott, a főszerepet, már csak a dolog természeténél, de jelen nyomasztó

állami pénzügyiinknál fogva is a társadalomnak en-gedvén át.

Az ügy vezetését, propaganda szerzését a kor-mány értekezre bizta, kinek évek során át al-kalma volt a háziipart a külföldön, különösen Né-metországban beható tanulmánya tárgyává tenni.

E bevezetés után áttérve előadásra tulajdon-képeni tárgyára, mielőtt a háziipar jelentőségét és roppant nagy befolyását az egész nemzet közga-daságára, fejtegetné: Péterffy ur találó, de fájda-lom, nagyon szomorú színekkel ecseteli a magyar s különösen iparosaink helyzetét, valamint ipar-vi-szonyainkat, melyeken újabb ipartörvényünk — egyike a magyar legislatio legszebb alkotásainak — még nem tudott segíteni.

Iparos-osztályaink olyan rétegekből toborzák meg-megújító elemeiket, amely rétegekből lehe-tetlen, hogy a magyar ipar életrevaló. képzett képviselői, munkásai kerüljenek ki.

S ennek két oka van. Az egyik az, hogy a mi iparosaink körében az az általános ferde irány kapott lábra, hogy gyermekeiket, még a kevésbé tehetősek is, nem nevelik, nem szánják hasonló-kép ipari pályára, hanem szerintök magasabbra törnek és legalább is kereskedőt nevelnek gyer-mekeikből.

Ennek természetesen az a sajnos követke-zménye van, hogy iparos-osztályaink attól a leg-természetesebb, legeszségesebb talajtól fosztják meg magukat, melyből — önmaguk soraiból — toborozhatnák a jövő nemzedéket.

A másik ok ezzel kapcsolatos. Miután az iparos, száz esetben 90 közül, nem neveli gyer-mekét iparossá: segédmunkásait, legényeit, tanon-czait a társadalomnak szinte legalsóbb osztályából szedi össze, miután még a tehető s földmívelő nép-osztály sem adja gyermekét iparra.

Nem, különösen olyan szegénytelen viszonyok között, a melyek között nálunk az iparosinas se-géd és mesterré neveltetik (!) minek utánna ná-lunk az iparostanonc minden szolgálatra: gyer-mek-ringatásra, seprésre, kapálásra stb. alkal-kalmaztatik, csak épen mesterséget nem tanul.

Ilyen viszonyok között nem csoda aztán, hogy iparosaink versenyképességben, képzettségben s va-gyonilag, valamint iparunk is szemlátomást ijesztő mértékben hanyatlott és folyvást hanyatlík.

Itt tehát tennünk kell valamit még pedig minél előbb, nehogy már is elkéstünk legyen.

(Folyt. köv.)

Törvéyszéki csarnok.

A helyi kir. törvéyszéknél f. hó 19-én tar-tott vétárgyalások: Elnök: Frink, bírák: Veres, Szász; ügyészi képr. Bodor.

I. Vádolt: Dunki János, kolozsvári asztalos mester. Folyó év ápril havában Bruzer István tel-kén tartott szállást, s midőn az ápril 2-án este házától eltávozott, vádolt, idegen kulcsal kinyi-totta szobája ajtóját és onnan egy arany órá-t, lánczeczal és arany gyűrűt, melyek együttes érté-ke 97 frt. ellopott. Vádolt beismerte tettét, mit a többi enyhítő körülményekkel együtt a törvény-szék tekintetbe véve, 3 havi súlyos börtönrre ítél-te, vádolt főlebbezést jelentett.

II. Vádoltak: Blaga Lázár, Kolbán András és Popsor Joon a Oréti, m.-örményesi földészék, utóbbi rebebszélése folytán mult év június havá-ban föltörték Berkovics Ábrahám záros kamará-ját és onnan élelmiszereket és nagy mennyiségű sőt loptak el. Két első vádolt töredelmes vallo-mást tett, utóbbi azonban tagadta a büntetésasá-got. Ügyész, két vádoltárs vallomása alapján az ellen is megállapíthatónak vélte az alanyi bizo-nyítékot, s mig előbbiekre 4—4 havi súlyos börtön büntetéstért, utóbbit 6 hórá „kérte eltelni“ Törvéyszék Blaga Lázárt 3 havi, Kolbán Andrást 4 havi, Popsor Juont 1 havi súlyos börtönrre ítél-te, mely ítélet ellen csak utóbbi jelentett feleb-bezést.

III. Vádolt: Tordai Sámuel, kolozsvári föld-ész; folyó év ápril 10-én egy már bíróság-nál tárgyalat ügy miatt összerördült Blaga Sá-muelné földésznél, azt a földre vete, ott ta-posta és csizmája sarkával rugdosta, s csak ked-vese közbejöttével hagyott föl a további bántalma-zásokkal, melyeknek az a következménye lett, hogy sértett nő jobboldalán, a 6-ik borda eltört és hat hétig, hivatására képtelenné vált. Vádolt, beismerte cselekvényét, ügyész indítványában te-kintetbe kívánván vétetni, súlyosításul, hogy a bántalmazás huzamos ideig tartott, és a bántal-mazott védtelen, csaknem aggnő, az okból egy évi súlyos börtön büntetést kért reá. Törvéyszék 6 havi börtönt szabott, a mely ítélet ellen ügyész és vádolt fölívást jelentettek.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1877. május 21.

— A muszkák Vöröstoronyánál. Egé-szen megbízható forrásból vesszük azon nagy fon-tosságu értesítést, hogy Vöröstoronyhoz alig egy órányira már mult hét óta muszka katonaság (utázcscapat) tanyázik, hogy egyelőre a havasokban Kinén mellett pontonokat kés zitsen. Nem kételkedünk benne, hogy a miniszteriumnak tudomása van róla, hogy a musz-ka, határainkon velünk szemben erősíti magát, ha

